

Stiftelsen Lovdata 2002

S. 1. Kongeriget Norge er
et frit, selvstændigt,
uadelt og uafhængigt
Rige. Dets Regjeringsform er
indskrænket og arvelig
monarkisk.
Besl. 18 nov 1905 jfr. beslutn.
7 juni 1905.

Lovdata

Lovdata er Norges sentrale leverandør av rettslig informasjon.

På Lovdatas nettsted www.lovdata.no ligger viktige og sentrale rettskilder gratis tilgjengelige. Informasjonen omfatter lover og forskrifter - som til sammen bestemmer borgernes rettigheter og plikter – samt nye avgjørelser fra Høyesterett og lagmannsrettene. Nettstedet har i underkant av to millioner oppslag i måneden, og svært mange andre nettsteder legger lenker til Lovdatas startside eller direkte til en lov eller forskrift. Lovdata tilbyr også systemer for advokater og jurister - med avanserte søke- og fremfinningsmuligheter spesielt tilpasset profesjonelle brukere. Disse systemene er enten online-baserte eller på CD/DVD. Lovdata har en sentral rolle i forvaltningen av regelverk, blant annet gjennom utgivelsen av Norsk Lovtidend og ved en kontinuerlig konsolidering av lover og forskrifter, dvs. innarbeiding av endringer i hele det norske regelverket.

Lovdatas organisering og formål

Lovdata er en privat, næringsdrivende stiftelse som ble opprettet i 1981. I Lovdatas styre sitter representanter for Justisdepartementet, Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo, Stortinget, Den Norske Advokatforening og Den Norske Dommerforening. Lovdata har en solid forankring i såvel sentrale, offentlige institusjoner som i det private næringsliv. Stiftelsens formål er å etablere og drive rettslige informasjonssystemer. Lovdatas vedtekter pålegger stiftelsen å drive etter forretningsmessige prinsipper, og den driver uten subsidier fra det offentlige.

Lovdatas samarbeidspartnere

Lovdata samarbeider med Høyesterett og lagmannsrettene om elektronisk publisering av rettsavgjørelser, også avgjørelser som ikke blir publisert på annen måte. Lovdata samarbeider videre med offentlige etater og forlag om publisering av regelverkssamlinger, som *Norges Lover*, *Norsk Lovtidend*, *Overenskomster med fremmede stater* og *Cappelens særtrykk*. Lovdata har utstrakt kontakt med de juridiske fakultetene – et samarbeid som omfatter finansiering av vit.ass.stillinger, utgivelser av tidsskrifter og tilgang til Lovdata for studenter og lærere.

Systemer for profesjonelle brukere

Advokater, forvaltningen, rettsvesenet, næringslivet og undervisningssektoren er profesjonelle brukere av rettslig informasjon. Lovdata tilbyr spesielle systemer for disse gruppene. Systemene inneholder lover, forskrifter, rettsavgjørelser, uttalelser og vedtak, forarbeider mv. – i til sammen mer enn 100 databaser. I tillegg kan systemet omfatte Celex – EUs rettslige informasjonssystem samt alle direktiver og forordninger som er inkludert i EØS-avtalen i norsk oversettelse. Lovdata vedlikeholder et stort antall lenker mellom norske rettskilder og rettskildene for EØS og EU. I 1996 utviklet Lovdata en nettversjon av Celex og gjorde denne kommersielt tilgjengelig på Internett.

Innhold

Tilbakeblikk på 2002	4
Lovdatas formål	5
Regelforvaltning	5
Samarbeid med domstolene	6
Samarbeid med universitetene	7
• Tidsskriftet <i>EuroRett</i>	7
• Tidsskriftet <i>Lov&Data</i>	8
Publisering og samarbeid med forlagene	8
Lovdatas nettsted	9
Systemer for profesjonelle brukere	10
• Online-systemer på nett	10
• CD-systemer	11
Markedsføring og kontakt med brukere	12
Kursvirksomhet	12
Styret og de ansatte	13
Utdrag av driftsregnskapet	14

Tilbakeblikk på 2002

Nytt grensesnitt

Det nye grensesnittet ble introdusert i 2001, men var gjenstand for endringer og forbedringer gjennom hele 2002. Grensesnittet har fått en svært positiv mottakelse blant Lovdatas abonnenter, og bidro til at bruken av systemet økte med 67% i løpet av året.

Nye databaser

- En base over avgjørelser fra *Oslo tingrett* ble etablert fra midten av februar. I tillegg til nye avgjørelser inneholder basene tidligere avgjørelser fra Oslo tingrett som er blitt publisert i *Rettens Gang* eller *Norsk Retstidend*.
- Vedtak fra *Forbrukertvistutvalget* ble etablert som base i mars. Basen går tilbake til 1992, men er ennå ikke komplett utbygget.
- Vedtak fra *Statens helsepersonellnemnd* ble etablert som base i mai. Nemnda er et klageorgan for vedtak etter helsepersonellovens regler om autorisasjon, lisens, spesialistgodkjenning og retten til å rekvirere legemidler. Basen går tilbake til 2001.
- Vedtak fra *Fylkesnemnda for sosiale saker* ble etablert som base i juni. Nemnda avgjør en rekke saker i henhold til lov om barneverntjenester. Basen omfatter saker fra og med 2002.
- Basen over *odelstingsproposisjoner* ble utvidet tilbake til 1964, men er ikke komplett utbygget for perioden 1964-1983.

Lovdatas nettsted

Antall oppslag på Lovdatas gratissider økte med ca. 30% i 2002 og kom opp i mer 15 millioner oppslag på årsbasis. Det ble arbeidet med å forbedre nettstedet gjennom hele året. Blant annet fikk hovedsiden ny layout og menyene ble omprogrammert.

I mai ble tjenesten **Varsling fra Lovdata** introdusert. Abonnenter på tjenesten får varsel om endringer i lover og forskrifter pr. epost. Brukere kan velge regelverk innenfor et bestemt rettsområde - som for eksempel HMS eller angi egne lover/forskrifter. Et abonnement koster kr 425 for ett år og kr 750 for to år (inkl. mva)

Lovdata er ikke bare en informasjonsleverandør, men også en kommunikasjonssentral. Et viktig og sentralt element i Lovdatas drift er den stadige kommunikasjonen med offentlige etater og kunder i hele samfunnet vedrørende innholdet i og bruken av Lovdatas baser.

Utgivelse av Norsk Lovtidend

I 2001 overtok Lovdata oppgaven med å utgi *Norsk Lovtidend*. Ordningen innebærer at *Lovtidend* først blir kunngjort på nettet. Dette betyr at tiden som går fra en lov/forskrift blir gitt til den blir kunngjort er betydelig kortet ned. Det blir fremdeles utgitt en papirbasert versjon av *Lovtidend*, men denne utgis ikke så hyppig som tidligere. Ordningen har fungert problemfritt.

Lovdatas formål

Stiftelsen Lovdata er en allmennyttig institusjon som ble opprettet i 1981 av Justisdepartementet og Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Lovdatas formål er å opprette, vedlikeholde og drive systemer for rettslig informasjon. Driften skal være selvfinansierende, men baseres ikke på fortjeneste.

Lovdata samarbeider med Stortinget, forvaltningen, domstoler og universitetene for å gjøre rettskildene i Norge mest mulig tilgjengelig. Lovdata ser det som sin oppgave å tilby generelle og komplette databaser over de ulike rettskildene. Lovdata leverer også tekst til forlag som tilbyr både tradisjonelle og elektroniske publikasjoner på spesielle rettsområder.

Regelforvaltning

I likhet med andre høyt utviklede land har Norge et omfattende og dynamisk regelverk som på mange måter kan ses som et formalisert speilbilde av samfunnet. Regelverket utvikler seg nødvendigvis i takt med samfunnet.

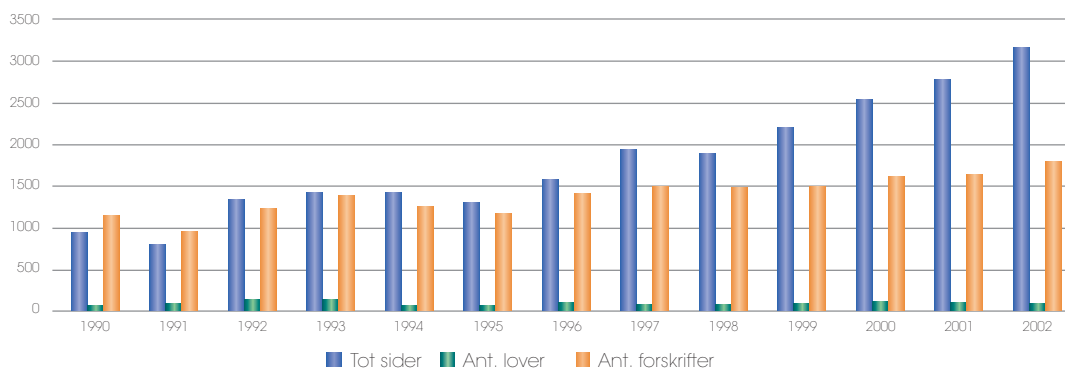
I Norge har vi usedvanlig god oversikt over dette regelverket. Dette skyldes ikke minst Lovdatas innsats med å kontrollere og konsolidere regelverket.

I forbindelse med utgivelsen av *Norsk Lovtidend* skal nye lover og forskrifter sendes inn til Lovdata, hvor de blir registrert og kodet. Henvisninger, ikrafttredelser, opphevelser og forskriftshjemler blir kontrollert mot eksisterende regelverk. Det spesielle i Norge er at hele regelverket blir konsolidert, ikke bare lovene, men også de sentrale og lokale forskriftene. At et regelverk blir konsolidert, betyr at nye endringer fortløpende blir innarbeidet i den gamle loven/forskriften, slik at man kan finne frem til den gjeldende ordlyden uten å måtte drive detektivarbeid. Konsolidering betyr også at man fjerner opphevede tekster og tekster som ikke lenger har noen betydning fordi de er innarbeidet i en annen tekst. Slike tidligere versjoner blir lagret i et historisk arkiv.

Dette kontroll- og konsolideringsarbeidet avdekker en rekke formelle feil i regelverket, og medvirker til at Lovdata har omfattende kontakt med forvaltningsinstanser som driver med regelarbeid.

I Norge har vi ca. 740 lover og ca. 11.200 forskrifter. I 2002 ble det gitt 112 lover og 1.814 forskrifter. De fleste av disse var såkalte endringslover og -forskrifter, og medførte at det måtte foretas mange tusen endringer i de eksisterende lovene og forskriftene.

Utviklingen av regelproduksjonen i Norge de siste årene fremgår av følgende figur:

Omfanget av regelgivningen viste et hopp på ca 70% i 1992 og holdt seg på dette høye nivået frem til 1996. De fire siste årene har omfanget igjen økt kraftig. I dag er omfanget av regelproduksjonen mer enn det tredobbelte av hva det var før 1992. Vi ser også at det ikke først og fremst er antall lover og forskrifter som har økt, men omfanget av disse.

Samarbeid med domstolene

Gjennom avtaler med Høyesterett og lagmannsrettene bidrar Lovdata til at rettsavgjørelser blir tilgjengelig i et langt større omfang enn tidligere. Avgjørelser som oversendes Lovdata fra lagmannsrettene blir utstyrt med et sammendrag skrevet av førstvoterende dommer. Lagmannsrettene på sin side får tilgang til Lovdata.

I 2002 ble samarbeidet med domstolene utvidet til å omfatte også Oslo tingrett.

Avgjørelsene som mottas fra domstolene blir kontrollert og kodet, og henvisninger til lover og andre avgjørelser blir standardisert, slik at henvisningene kan utnyttes til kryssreferansesøk og andre hypertext-funksjoner. Straffesaker og en del andre saker blir anonymisert.

Mottatte avgjørelser

Domstol	Sivile saker				Straffesaker			
	2002*	2001	2000	1999	2002*	2001	2000	1999
Høyesterett	63	72	88	88	93	60	69	80
Høyesteretts kjæremålsutvalg	674	704	770	637	719	734	734	458
Agder lagmannsrett	99	121	131	146	185	222	204	168
Borgarting lagmannsrett	778	742	684	701	334	330	336	273
Eidsivating lagmannsrett	156	180	173	207	137	120	70	94
Frostating lagmannsrett	200	168	182	203	110	86	97	129
Gulating lagmannsrett	360	267	289	261	158	133	140	86
Hålogaland lagmannsrett	221	178	176	182	110	96	60	96
Oslo tingrett	288	2			294	3		

* Tallene for 2002 er ikke fullstendige fordi alle avgjørelsene ennå ikke er mottatt fra lagmannsrettene.

Samarbeid med universitetene

Lovdata har et nært samarbeid med de juridiske fakultene i Oslo, Bergen og Tromsø. Dette samarbeidet tar flere former. Blant annet er det inngått fastprisavtaler om bruk av systemet innen rammen av et gitt antall samtidige innganger. Ordningen medfører at et stort antall studenter får Lovdata-erfaring i studietiden.

Lovdata finansierer også vit.ass. stillinger ved både Institutt for rettsinformatikk og Senter for Europarett. Stillingene ved Senter for Europarett er blant annet knyttet til redaksjonen for tidsskriftet *EuroRett*. Ved Institutt for rettsinformatikk er vit.ass.stillingen knyttet til et forskningsprogram i rettslige informasjonssystemer og kommunikasjonsprosesser.

Tidsskriftet *EuroRett*

Formålet med *EuroRett* er å gi et bilde av hva som skjer innenfor Fellesskapsretten på en enkel og oversiktlig måte - slik at praktiserende jurister og andre interesserte raskt kan finne frem til de relevante kildene. *EuroRett* har abonnenter over hele Skandinavia og utkommer med ca. 20 nummer i året.

EuroRett er den eneste norskspråklige publikasjonen av denne typen. Redaktørene ved Senter for Europarett ved Universitetet i Oslo følger kontinuerlig et stort antall juridiske databaser, tidsskrifter og andre publikasjoner. Viktige avgjørelser fra EF-domstolen og EFTA-domstolen refereres ca. en uke etter domsavsigelsen. Norske rettsavgjørelser med tilknytning til EØS- og EU-retten refereres så snart de er avsagt. I tillegg gis det informasjon om nye forarbeider, uttalelser, vedtak mv., og det gis en oversikt over relevant litteratur og tidsskriftsartikler. *EuroRett* gir også jevnlig en oversikt over beslutninger vedtatt av EØS-komiteen - med dato for gjennomføring og ikrafttredelse av rettsaktene i norsk rett.

Tidsskriftet Lov&Data

Tidsskriftet *Lov&Data* utkommer med fire nummer i året. *Lov&Data* er ledende innen Norden med hensyn til dekning av nyheter med rettsinformatisk interesse. Selv om hovedvekten er lagt på de skandinaviske landene, dekkes nyheter fra hele verden. *Lov&Data* bringer også referater av nye rettsavgjørelser. På grunn av den hurtige teknologiske utviklingen blir mye av retten på dette området skapt gjennom avgjørelser.

Professor dr juris Jon Bing er ansvarlig redaktør, professor dr juris Mads Bryde Andersen er redaktør for Danmark og doktorand Daniel Westman for Sverige.

Publisering og samarbeid med forlagene

Tradisjonell publisering spiller fremdeles en svært viktig rolle i samfunnet. Lovdata bidrar til produksjonen av en rekke viktige trykksaker for regelverk og avgjørelser.

Lovdata utgir *Norsk Lovtidend* både i en nett- og en papirversjon. Lovdata produserer trykkesatsen til *Overenskomster med fremmede stater* etter oppdrag fra Utenriksdepartementet.

Lovdata samarbeider med Lovsamlingsfondet om produksjonen av *Norges Lover*.

For Nordisk Skipsrederforening produseres trykkesatsen til *Nordiske Domme i Sjøfartsanliggender*. For Cappelen Akademisk forlag lages trykkesatsen til mer enn 200 særtrykk i året, i tillegg til en rekke spesialiserte lovsamlinger. Teksten til lovsamlinger leveres også til blant annet Gyldendal Akademisk forlag, Aschehoug forlag og Tiden Norsk Forlag.

Lovdata leverer også tekst til forlag i forbindelse med elektroniske utgivelser, for eksempel til Easyfind og Styresystemer.

Lovdatas nettsted

Lovdatas nettsted (www.lovdata.no) ble opprinnelig etablert i 1995 og er stadig blitt utvidet og utviklet siden.

Gratissidene inneholder blant annet:

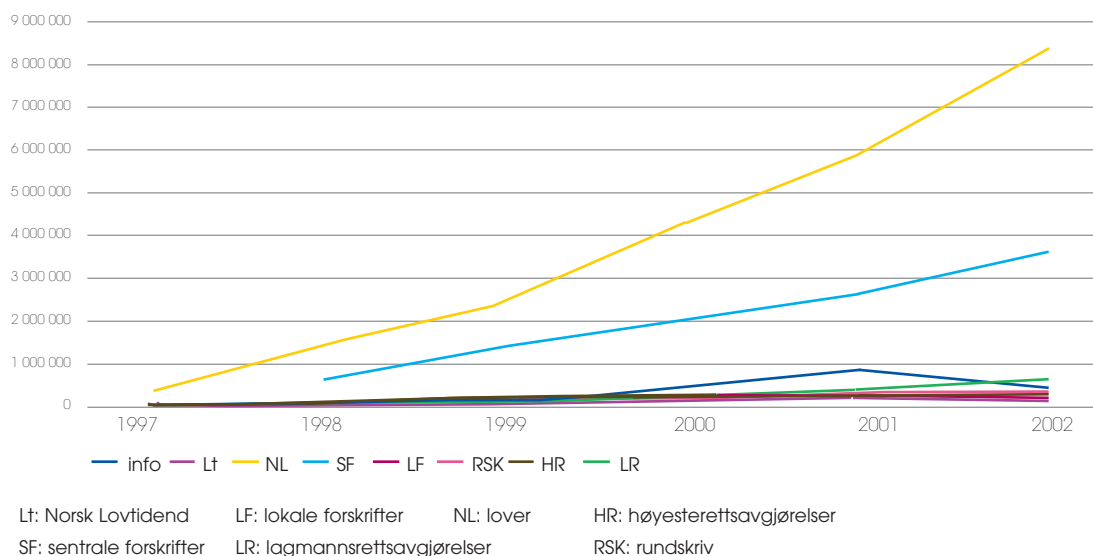
- den elektroniske utgaven av *Norsk Lovtidend*
- alle gjeldende lover
- alle gjeldende sentrale og lokale forskrifter
- Rikstrygdeverkets rundskriv
- nye høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser.

Det er fire ulike muligheter til å orientere seg i lovene og forskriftene:

- ved søking i fulltekst eller i felt (tittel/dato)
- ved oppslag i kronologiske og alfabetiske registre
- ved oppslag i systematiske registre
- ved oppslag i næringsregister.

Avgjørelsene er utstyrt med lenker til de sentrale lovparagrafene. Avgjørelsene blir liggende på Lovdatas gratissider i opptil 6 måneder.

Følgende figur illustrerer utviklingen av det totale antall oppslag på Lovdatas gratissider siden starten. Vi ser at de fleste oppslagene gjelder lovene og de sentrale forskriftene.

Stortingets nettsted

Lovdata har vært databasevert for *Stortingets internettsteder* (www.stortinget.no) siden opprettelsen i 1996. Lovdata har først og fremst ansvaret for oppdateringen av de sidene som inneholder publikasjonene fra Stortinget.

Lovdata ajourfører og driver følgende baser:

- Debatter og vedtak (Stortingsforhandlinger)
- Komitéinnstillinger til Storting og Odelsting
- Budsjettinnstillinger
- Beslutninger i Odelsting og Lagting
- Spørretimen
- Dokument 8 (Private forslag)
- Dokument 15 (Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar).

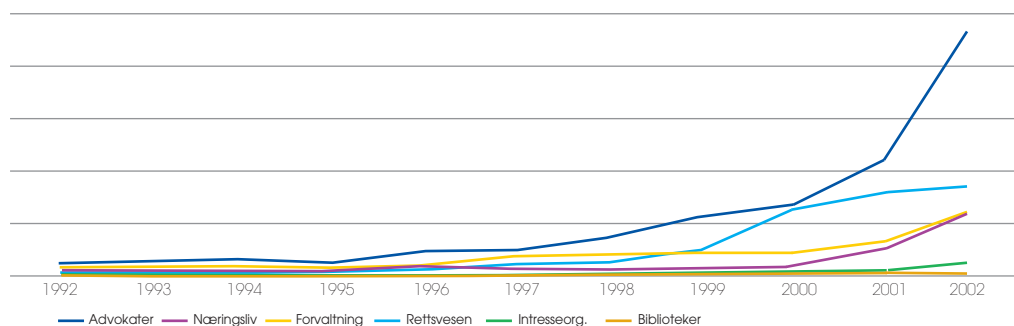
Systemer for profesjonelle brukere

Systemene som er spesielt beregnet på profesjonelle brukere som advokater, forvaltningen, rettsvesenet, næringslivet og undervisningssektoren dokumenterer rettskildene med hovedvekt på lover, forskrifter, forarbeider og rettsavgjørelser. Målsetningen er å gi brukerne et effektivt verktøy i det juridiske arbeidet. Det er derfor lagt til rette for avanserte søke- og fremfinningsmuligheter – med blant annet utstrakt bruk av krysskoblinger. Med utgangspunkt i en lovparagraf kan man direkte hoppe til rettsavgjørelser som henviser til paragrafen, til merknadene i odelstingsproposisjonen og til forskrifter som er hjemlet i paragrafen.

Online-systemer på nett

- **Lovdata** – Lover, forskrifter, forarbeider, rettsavgjørelser, uttalelser og vedtak samt bibliografiske opplysninger om litteratur.
- **Lovdata Pluss** – Norske rettskilder pluss EØS-avtalen med ca. 4000 oversatte direktiver og forordninger, EFTAs overvåkningsorgan, EØS-komiteens beslutninger samt EFTA-domstolen. Videre dokumenteres den engelske versjonen av EU-kommisjonens rettslige informasjonssystem – Celex. Ved en systematisk utbygging av lenker mellom EØS/EU-kildene og norske lover og forskrifter, tilstreber Lovdata å øke tilgjengeligheten av dette kompliserte regelverket og synliggjøre sammenhengen med norske regler.
- **Lovdata Celex** – EU-kommisjonens rettslige informasjonssystem i engelsk utgave.

Markedssegmenter online

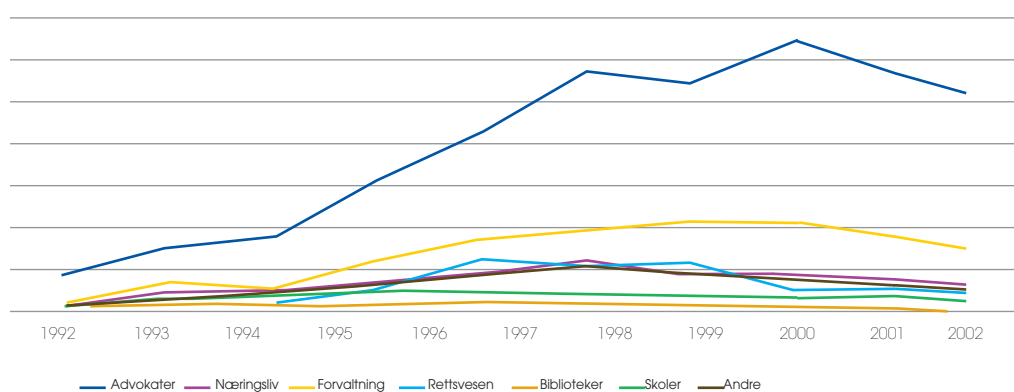

CD-systemer

Lovdatas CD med norske rettskilder inneholder det meste av informasjonen i det online-baserte systemet *Lovdata*.

I 1998 utkom Lovdata CD for første gang med to utgivelser. CDen ble fort meget populær, men de to siste årene har mange kunder gått over til online-systemet, jfr figuren nedenfor, som viser hvordan markedssegmentene har utviklet seg siden 1992:

Markedssegmenter CDROM

Markedsføring og kontakt med brukere

Lovdatas produkter markedsføres via Lovdatas nettsted og gjennom telefonsamtaler, utsendelse av brosjyremateriell samt annonser i juridisk relaterte tidsskrifter. Den direkte kontakten med brukerne er likevel den viktigste markedsføringskanalen. Det holdes derfor stadig større og mindre demonstrasjoner av både online- og CD-produktene. Lovdata gir også gratis brukerstøtte over telefon.

Nyhetsbrevet *Nytt fra Lovdata* ble sendt til alle Lovdatas abonnenter tre ganger i 2002. Det ble annonsert i *Advokatbladet*, *Juristkontakt* og *Arbeidsmiljø*, samt i studentbladene ved fakultetene i Oslo, Bergen og Tromsø.

Gjennom hele 2002 merket vi en sterk økende interesse for Lovdatas informasjonssystemer.

Kursvirksomhet

Lovdata holder jevnlig kurs i bruk av både online- og CD-systemene. Kursene går vanligvis over en dag og inneholder både teori og praktiske øvelser. De fleste kursene holdes i Lovdatas lokaler i Oslo, men det holdes kurs regelmessig også i Bergen, Kristiansand, Stavanger, Trondheim og Tromsø.

Stadig flere organisasjoner og bedrifter ber Lovdata om å holde bedriftsinterne kurs. Disse kursene holdes både i Lovdatas egne lokaler og ute hos kundene, og mange blir holdt utenbys. De bedriftsinterne kursene utgjør godt over halvparten av det totale kurstallet. Hver vår holdes det egne kurs for advokatsekretærer som går på Treider AS. To ganger i året inviteres veilederne på juriteket ved det juridiske fakultet i Oslo til Lovdata for en oppdatering i bruk av søkesystemene. Disse veilederne holder i sin tur Lovdata-kurs for jus-studentene.

Et Lovdata-kurs vil for svært mange være en forutsetning for å bruke systemet på en effektiv måte. I løpet av 2002 deltok ca. 460 personer på Lovdata-kurs.

Lovdatas styre pr 31. desember 2002

Fem sentrale institusjoner innen rettslivet i Norge har anledning til å oppnevne hvert sitt medlem til Lovdatas styre. Formannen utpekes av Justisdepartementet. Ved årets slutt var styrets sammensetning følgende:

PROFESSOR KNUT KAASEN (*styrets leder*)
oppnevnt av Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo

AVDELINGSDIREKTØR ODD STORM-PAULSEN
oppnevnt av Justisdepartementet

ADVOKAT PER RACIN FOSMARK
oppnevnt av Den norske Advokatforening

LAGDOMMER REGINE RAMM BJERKE
oppnevnt av Den Norske Dommerforening

DIREKTØR HANS BRATTESTÅ
oppnevnt av Stortinget

Fast ansatte pr 31. desember 2002

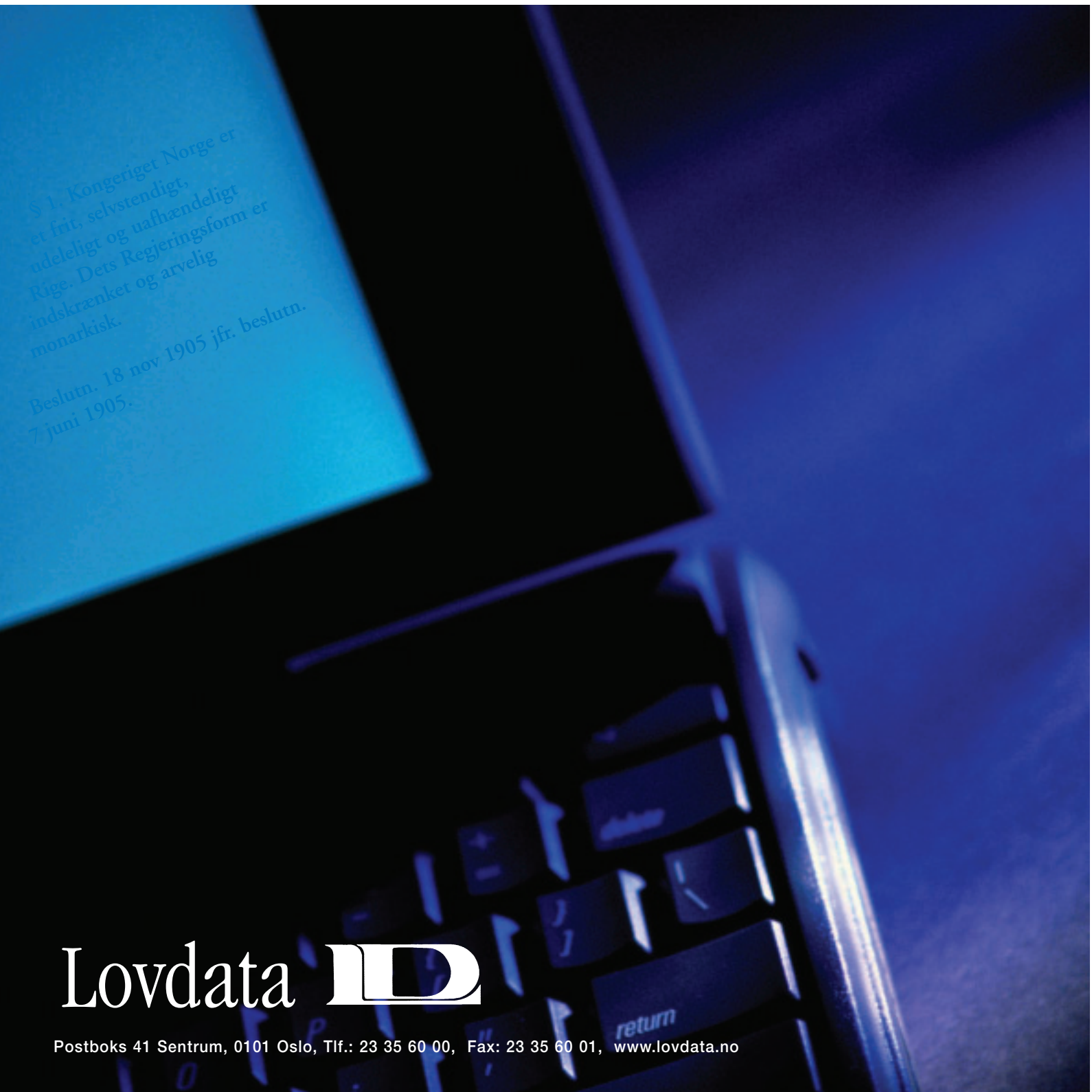
Administrasjon:	Trygve Harvold (direktør) Tone Johannesen Sonja Bergstrøm
EDB/prosjekter:	Henning Ve (systemsjef) Anne Lise Stray Kristian Torp Ronny André Hansen
Databaser:	Knut Davidsen (redaktør) Tone Myhrvold Ragnhild Botten Weel Kari Gyllander Beate Kronen Dag Hoelseth Mari Elton Randi Brosvik Gudrun Wikheim Amble Helge Brunvoll
Markedsføring:	Aud Manger (markedssjef) Lene Skoli Strand

Utdrag av regnskapet

Hovedtrekkene i Lovdatas drift belyses også av følgende nøkkeltall fra driftsregnskapet for 2002 (alle tall i 1.000 kroner):

DRIFTSREGNSKAP	2002	2001
Driftsinntekter		
Informasjonssystemer	12.041	11.222
Publikasjoner/tekst/sats	6.085	5.107
Diverse	9	48
Sum inntekter	18.135	16.377
Driftsutgifter		
Personalutgifter	9.664	9.315
Driftsutgifter	6.072	5.924
Avskrivninger	814	672
Sum utgifter	16.550	15.911
Driftsresultat	1.585	466
FINANSREGNSKAP		
Finansinntekter	909	974
Finansutgifter	21	20
Finansresultat	888	954
Ordinært resultat	2.473	1.420
Tilskudd til universitetet	944	836
Årsresultat	1.529	584

§ 1. Kongeriget Norge er
et frit, selvstendigt,
udeleligt og uafhængigt
Rige. Dets Regjeringsform er
indskrænket og arvelig
monarkisk.
Beslutt. 18 nov 1905 jfr. beslutn.
7 juni 1905.

Lovdata **ID**

Postboks 41 Sentrum, 0101 Oslo, Tlf.: 23 35 60 00, Fax: 23 35 60 01, www.lovdata.no